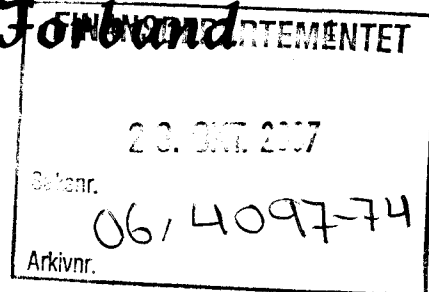

Norges Colonialgrossisters Forbund

NCF

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 19. oktober 2007

Høringssvar - NOU 2007: En vurdering av særavgiftene

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev vedlagt den offentlige utredning avgitt 22.juni 2007 om en vurdering av særavgiftene. Vi refererer også til telefonsamtale med seniorrådgiver Rune Nygaard om å komme med på høringslistene.

Norges Colonialgrossisters Forbund er en landsomfattende organisasjon som representerer rundt 60 % av norsk dagligvarehandel. Dagligvarehandelen i Norge er en bransjegren i størrelsesorden ca.50 000 årsverk og slik sett like stor som hele næringsmiddelindustrien. Våre største medlemsbedrifter er ICA Norge AS og NorgesGruppen ASA.

NCF fremmer viktige næringsinteresser på linje med eksempelvis Næringsmiddelbedriftenes landsforening, Norsk Landbrukssamvirke og Norske Sjokoladefabrikkers Forening. Vi må likebehandles med slike organisasjoner i forbindelse med høringer. Det vises ellers til det generelle høringssvaret fra HSH.

Grunnavgiften for gjenvinningsemballasje (offisielt navn i henhold til St.prp.nr.1 (2007-2008) Skatte-, avgifts - og tollvedtak er Grunnavgift for engangsemballasje).

Vi vil prioritere at denne avgiften fjernes fordi den hemmer konkurranse og ikke bidrar til bedre miljø. Det igjen fører til en underoptimal ressursallokering i produksjon og distribusjon av slike drikkevarer i Norge. Dette er nøye redegjort for bl.a. i uttalelsen datert 15.april 2007 fra Fellesalliansen Mot Grunnavgiften til utvalgssekretariatet i Finansdepartementet med vedlegg. Vi ber om at argumentene fra denne brede allianse mellom drikkevareindustri og dagligvarehandel tillegges betydelig vekt i departementets gjennomgang av høringsuttalelser.

Det minnes om at betegnelsen "engangsemballasje" er feilaktig i miljøsammenheng fordi det dreier seg om gjenvinningsemballasje som samles inn og gjenvinnes i kretsløpet. Det handler ikke om emballasje som bare brukes en gang. At denne drikkevareemballasje anvendes kun en gang i "sin opprinnelige form" er irrelevant ut fra en miljøbetragtning. Begrepet "i sin opprinnelige form" er ukjent i forbindelse med miljøvurdering på resten av emballasjefeltet.

Emballasje av samme type som omslutter andre dagligvareprodukter enn de omtalte drikkevarer, er ikke belagt med **grunnavgift**. Brukte emballasjer fra disse varer samles inn, sorteres og gjenvinnes i et frivillig system via næringslivsorganiserte selskaper under avtaler mellom nær-

ingslivet og myndighetene. Avtalene er i henhold til returprosenter myndighetene har bestemt ut fra miljøvurderinger.

Både myndigheter og næringsliv mener at disse ordninger virker bra. Direktør Ellen Hambro for Statens Forurensningstilsyn uttalte nylig i en pressemelding at de frivillige emballasjeavtalene som ble inngått mellom Miljøverndepartementet og emballasjebransjen på midten av 90-tallet, har vært en ubetinget suksess.

I dette system behandles alle materialkategorier likt ved at ingen av dem avgiftsbelegges mer enn andre. Ingen av alle disse emballasjer som representerer de store volumer av dagligvarer, er belagt med grunnavgift – i motsetning til grunnavgiften for drikkevareemballasje hvor bl.a. melkeprodukter er unntatt fra avgiften (et unntak som ikke er miljøbegrunnet).

Det finnes ingen dekkende miljødokumentasjon for hvorfor gjenfyllbar emballasje for drikkevarer i det gjenbrukssystem dominerende drikkevareprodusenter driver, er unntatt fra grunnavgiften. Verken unntaket fra grunnavgiften for melkeprodukter eller unntaket for gjenfyllbar emballasje er underkastet noen systematisk, helhetlig miljøvurdering i verdikjeden. Derimot er det foretatt et verdikjedestudium av TØI som viser betydelig kostnadsreduksjon og lavere CO₂ utslipp ved bruk av gjenvinningsemballasje på de aktuelle emballasjekategorier.

Vi støtter flertallet i Særavgiftsutvalget som anbefaler at denne avgift fjernes. ESA har åpnet formell sak mot Norge for å få tatt bort denne avgift. Dette betyr at en utenforstående internasjonal instans på faglig grunnlag mener avgiften er diskriminerende. Det gir ytterligere styrke til flertallets anbefaling. Vi har også inntrykk av at næringsmiddelindustrien i Norge nå vil fjerne avgiften jfr. bl.a. den næringspolitiske tale på NBL's årsmøte i mars d.å.

Miljøavgiftene for drikkevareemballasje er preget av at det ikke, oss bekjent, finnes noe grundig og nyere studium som viser at disse avgifter og den valgte differensiering mellom materialtyper, speiler miljøkostnaden ved at emballasje havner som søppel i naturen.

Annen og ut fra miljøsynspunkt tilsvarende dagligvareemballasje, er som beskrevet ovenfor ikke avgiftsbelagt og samles inn på miljøriktig måte gjennom frivillige ordninger. En differensiering mellom materialtyper brukes ikke på noen annen emballasje i Norge enn drikkevareemballasje – og med god grunn. Miljøaspektet av denne differensiering er ikke tilfredsstillende dokumentert

Det er en betydelig mangel ved utvalgets innstilling at det frivillige alternativ til miljøavgifter ikke er tillagt vekt. Det virkemiddel som trolig har den beste miljøeffekt, trekkes dermed ikke inn i utvalgets vurdering. Hvis det er slik at departementets forutsetning om at utvalgets anbefalinger skal skje innen en provenynøytral ramme, fører til at et ressurseffektivt alternativ til miljøavgifter ikke tas i betraktning, så er dette naturligvis ganske uheldig.

Vi støtter særavgiftsutvalget i at miljøavgiften på metall ut fra logikken i den type miljøvurdering som legges til grunn, bør reduseres til nivået for plast dvs. settes ned med om lag 40 %. Glass i naturen brytes sent ned og kan føre til kuttskader og fare for skogbrann. Dagens satser hvor metall er i samme høye avgiftsklasse som glass, er uforståelig hvis man baserer seg på miljøvurdering.

Vi er ikke nødvendigvis enig med Særavgiftsutvalget i at miljøavgiften på drikkevareemballasje ”virker rimelig godt etter hensikten”. Vi har betydelig større tro på frivillighetsmodellen.

Helse – og sosialrelaterte avgifter

Det fremgår av Sosial - og helsedirektoratets oversikt over utviklingen i norsk kosthold i 2006 at det har vært en positiv kostholdsending i Norge ved lavere fettinnhold, bedre fettsyresammensetning og betydelig økt forbruk av frukt og grønt. I fjoråret har det dessuten vært en svært kraftig økning i konsum av lettbrus og kildevann. Sunn mat er en megatrend. Et annet nøkkelement er at befolkningen er blitt høyere, mer robust, sunnere og lever lengre. Vi er ikke bare blitt tykkere!

Dagligvarehandelen og næringsmiddelindustrien følger forbrukernes sunnhetsbølge ved rekordmange produktlanseringer med lavere mengde tilsatt sukker, salt og uheldig fett. I butikkene får ferskvarer øket prioritet med flotte frukt og grønt -avdelinger i førersetet. Hele bransjen støtter utarbeidelse av ernæringsmerking av mat som er avstemt med EU's regelverk. Det kan bidra til å veilede de forbrukerne som måtte være i tvil om sunnhetsgehalten i matvarene. Det er enighet om frivillige retningslinjer for markedsføring av salte, søte og fete produkter rettet mot barn og unge.

Man må også ta i betraktning noe hele dagligvarehandelen i EØS-området er seg svært bevisst: Det er en sentral kjensgjerning at intet enkelt mat - eller drikkeprodukt er usunt i seg selv. Det er en persons diett som teller. Den må vurderes i forhold til graden av fysisk aktivitet hos denne person.

Vi har positiv utvikling i kostholdet og en proaktiv bransje for å hjelpe til. Myndighetsstyring av markedet ved hjelp av kostholdsrelaterte særavgifter vil virke mot sin hensikt. Aktørene i dagligvarehandelen må stå fritt til å bestemme hvordan produktene plasseres i butikkene deres uten politisk styring.

Det er kraftig konkurranse mellom grupperingene i dagligvarehandelen i Norge. I denne konkurranse forsøker butikker sukkerfrie kasseområder, kreativ prising av lettprodukter eller frukt og grønt, sunnhetsmerking og andre virkemidler for å møte sunnhetsbølgen for mat og fysisk aktivitet. De sponser også idrett i betydelig grad.

Kostholdsrelaterte avgifter forutsetter at en sentral myndighet definerer hva som er sunt og usunt. Det vil være en umulig oppgave å gjøre på en objektiv måte siden intet enkeltprodukt er usunt i seg selv. Det er dietten som avgjør sammen med fysisk aktivitet.

Vi tviler på berettigelsen av en generell avgift på sukker i mat - og drikkevarer og særlig når det ikke foreligger troverdig dokumentasjon på at en slik avgift vil føre til redusert forbruk jfr. argumentasjonen ovenfor. Blir en slik avgift vedtatt, er det stor smittefare til å benytte liknende avgifter på fett og salt. Dette er en vei man ikke bør slå inn på.

Særavgiftsutvalgets anbefaling om å erstatte dagens avgift på sjokolade – og sukkervarer, avgiften på alkoholfrie drikkevarer og avgiften på sukker med en generell sukkeravgift på mat - og drikkevarer kan forstås hvis forutsetningen om provenynøytralitet legges til grunn og at

denne skal skje innen dagligvarefeltet som sådant. Utvalgets mandat krever så vidt en kan se, ingen slik provenynøytralitet innen hver enkelt sektor.

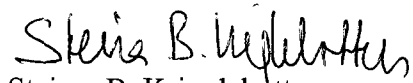
Alkoholavgiftene

Alkoholavgiftene er for høye og det medfører grensehandel, smugling, hjemmebrenning samt grunnlag for illegal virksomhet i Norge. Avgiftene bør reduseres noe samtidig som tiltak mot risikogrupper trappes opp – 90 % av alkoholforbruket skaper ingen problemer men rammes likevel av de høye avgifter.

Energiavgifter

Skal det være avgifter for å motivere til alternative energikilder, må det være en forutsetning at disse er mer miljøvennlige ut fra livsløpsanalyse eks. at biobrensel ikke fører til sterk økning av dyrkingsarealer og fortrenger vanlig matproduksjon med sterke prisøkninger som resultat.

Med vennlig hilsen
Norges Colonialgrossisters forbund (NCF)

Steinar B. Kringlebotten
Adm. direktør

Besøk: Prinsens gate 1, 0152 Oslo
Post: Postboks 793, sentrum, 0106 Oslo
Telefon: +47 22 34 87 50
Faks: +47 22 34 87 61

Steinar.b.kringlebotten@NDCforbund.no
www.ncforbund.no